

Heydər Əliyev İli 2023

Heydər Əliyev ideyaları Azərbaycanın davamlı inkişafının əsas təməlidir

Müsəir Azərbaycanın banisi, Ulu Öndər Heydər Əliyevin töntönləri 100 illik yubileyinə şəkildə qeyd edir. Tanrımlı Azərbaycan xalqına bəxş etdiyi bu nadir şəxsiyyətin öyünməye, qürurlammagə, fəxri etməyə haqqımızdır. Çünkü Ümummilli Lider Azərbaycanın bir dövr kimi dünəndə tənminət, inkişaf, xalqının xoşbəxt-firavın yasamış üçün ömrünü qurban verib desək, yanılımır.

Ulu Öndər "Mən həyatmda üç şəyə: Yaradınanı, zəhməti və bira xalqına arxalanmışam" mürdrlik kolamını əbos yera işlətməyidir. Dünənəyə azərbaycanlı kimi geldiyi üçün yaradınanın minnətdən olan Heydər Əliyevin hər zaman azərbaycanlı olduğunu təsdiq etdi və dövləti, xalq üçün əvəzədilməz işlər görüb. Tanrı isə bu yolda ona müdrilik, aqillik, qotiqiyət, oylamızlıq, yeniləməlilik, ensiklopedik yaddas kimi keyfiyyətlər bəxş edib. Xalqına isə ona gərə arxalanıb ki, bütün dövrlərdə Azərbaycan xalqı Ümummilli Liderə inanıb, güvənib, yürütdüy siyaseti dəstəkləyib və hor zaman onun yanında olduğunu boyanıb.

Məhz bu səbəbdən hor kos Ulu Öndər Azərbaycan xalqının milli sərvəti, onun qismətinə düşmüş Tanrı payı hesab edir. Bütün monali ömrünü xalqa xidmətə has edən Ümummilli Lider Heydər Əliyevin böyükülküyünü və əzəmətini xalqımız zaman keçidkən dərindən dərək edir, da-hi şəxsiyyətin ömrü qəhrəmanlıq, Vətənə və xalqa sadəqət xidmət missiyası kimi dəyərləndirilir.

Tənəzzüldən intibahə və ya yeni inkişaf dövrünün başlanğıcı

Vətənindən sonsuz bağlılığı, dövlətində, dövlətçiliyi sadıqlığı, millətinə sevgisini Ulu Öndər həqiqətindən də ümumxalq sevgisi qazandırmışdır. Doğma Azərbaycana rəhbərlik etdiyi illərdə titanik fealiyyəti nöticəsində demək olar ki, ölkəmiz tonozzüldən intibahə, bataqlıqdan işıqlı sabah çıxmışdır.

Daha şəxsiyyətin Azərbaycana rəhbərlik etdiyi dövr iki mərhələyə bölündür - 1969-1982-ci və 1993-2003-cü illər. Hor iki dövrdə Ulu Öndərin hakimiyətə gölişə ölkənin və vətəndaşlarının acıcaqlı durumda, səfələt içinde, çətin vəziyyətdə yaşadığı dönmələrdən keçib. Hor iki dövrün reallığı isə inkişaf, quruculuq, yüksək rəflək, xilaskarlıq, qurtuluş olub.

Ulu Öndər xalqın zamanın mürekkeb tarixi-siyasi sınaqlarından uğurla çıxarmış və ardıcıl mübarizə apararaq onu müstəqilliyyətə qovuşdurmuş qüdrəti şəxsiyyətdirdi. Azərbaycan xalqı yəni ona və yəni minilliyyə məhz Heydər Əliyev zəkasının işığında qədəm qoymuşdur. Davamlı yüksəklik yolunda inamlı irəliləyən müasir Azərbaycan Heydər Əliyevin ideyalarının təntənəsidir.

Azərbaycana rəhbərliyinin birinci dövründə Heydər Əliyev özünü qeyri-adi idarəcilik bacarığı, polad iradəsi və yüksək voten-pərvərliyi sayəsində, uzaqqor və məqsədönlü qərarları ilə qisa müddədə respublikamızda sosial-iqtisadi, elmi-texniki və modern sahələrin inkişafında böyük sırayışa nail olub.

XX yüzilliğin 60-ci illərində Azərbaycanda dərindən dərindən dövlətli inkişaf etdi. Tanrımlı Azərbaycan xalqına bəxş etdiyi bu nadir şəxsiyyətin öyünməye, qürurlammagə, fəxri etməyə haqqımızdır. Bu acımacaqlı vəziyyətə Azərbaycan Kommunist Partiyası Mərkəzi Komitəsinin 1969-cu

il iyulun 14-də keçirilmiş plenumunda Heydər Əliyev Azərbaycan Kommunist Partiyası Mərkəzi Komitəsinin birinci katibi seçildikdən sonra son qoymuldu. Həmin ildən Azərbaycanda yeni dövr başlıdı və qısa olaraq onu demək kifayətdir ki, məhz 1969-1982-ci illər Azərbaycan tarixinə in-tib dövrü kimi yazılıdır.

Ulu Öndər Heydər Əliyevin Azərbaycana rəhbərliyinin birinci dövrü respublikamızın quruculuq salnamasının on parlaq sohifeləridir. Bu illərdə Ümummilli Liderin milli-mədəni inkişaf və tarixi yaddaşımızın bərpası istiqamətində gördüyü misil-siz işlər xalqımızda milli ruhun canlanması, özünətöriki və soy-kökə qayıdışı təməlindədir.

Görkəmləi şəxsiyyətin Heydər Əliyevin fealiyyətinin özündə xalqma, dövlətinə və Vətənindən olan sənəsən sevgi dayanırdı. O, xalqa verdiyi bütünlüklər, vədlerin mahiyyətini dərindən dərək edirdi və üzərinə götürdüyü misil-siz işlər xalqımızda milli ruhun canlanması, özünətöriki və soy-kökə qayıdışı təməlindədir.

Ulu Öndər sosial-iqtisadi göstərişlərinə görə sovet ittiqəfi miyazın-dakı 15 respublika daxilində 14-cü yerdə qoralarlaşan Azərbaycanı qısa zaman ərzində 4-cü pilləye yüksəltdi. Bütün bunlar uzaqqorluq liderin düşünlülmüş yüksəklik konsepsiyası osanıda reallaşdırıldı.

On üç ilin möhtəşəm nailiyyətləri

Bəs bu proses, yəni qısa zamanda bu uğur necə reallaşdırıldı?

1969-1982-ci illər orzində Ulu Öndərin inkişaf konsepsiyası cərçivəsində Azərbaycanda reallaşan sosial-iqtisadi layihələrə nozor yetirərək, bu uğurların nece oldu olunduğu şəhərlik edərək.

Məhz bu illər orzində Heydər Əliyevin təsəbbüsü və rəhbərlik ilə respublikada 250-dən çox zəvər, fabrik, istehsal sehərləri, xəzər istifadəyə verildi, 630 min yeni iş yeri açıldı. Sənaye istehsalı 2,7 dəfə, tələbat mallarının istehsalı 3 dəfə, kənd təsərrüfatı istehsalı 2,7 dəfə, taxi, pəmbig, üzüm ipək, tərəvəz, tütün, bostancılıq məhsulları istehsalı sahəsində məhsuldarlıq 1,8 - 2,6 dəfə artı, heyvan-darlıqda artım isə 2,7 dəfə oldu. Taxıl istehsalı 573,9 min tondan 1 milyon 211,3 min tona, üzüm istehsalı 40 min tondan 1 milyon 725,4 min tona, pəmbig istehsalı 299,4 min tondan 831,2 min tona, meyva-tərəvəz istehsalı 410 min tondan 850 min tona yüksəldi. Nefi hasilatı 2,8 dəfə, maşınçılırma və metal emalı 3,3 dəfə, kimya və neft kimyası 2,8 dəfə artı. Sənayedə ömək məhsuldarlığı 1,7 dəfə yüksəldi, 4400 yeni masın, cihaz, avadanlıq və digər məmulatlar istehsalı olundu, ki, bunlardan da 400-ü keçmiş SSRİ-də ilk dəfə istehsal edildi. 1056 adda mühüm sənaye məhsulunu buraxıldı.

Əgər 1969-cu ilədək olan 100 il orzində Azərbaycanda 735 böyük sənaye obyekti tikilmişdi, Heydər Əliyevin rəhbərlik etdiyi dövrdə - əmi-13 il ərzində onların sayı 1048-ə çatıldı. 1971-ci il martın 28-də Azərbaycanın neft hasilatı tarixində 1 mil-yardinci ton "gara qızıl" çıxarıldı.

1971-ci ilədən Gəncə şəhərində çini qablar zavodu açıldı, Ağstafacay su anbarı istifadəyə verildi. 1975-ci ildə Bakı Məşət Kondisionerləri Zavodunun açılışı oldu. 1976-ci ildə Yuxarı Xanbulançay su anbarının tikintisi başa çatıldı, Sorsang su anbarı, 1978-1984-cü illərdə isə Bakı Dərin Özüllər Zavodu istifadəyə verildi. 1969-1982-ci illərdə ümumilikdə 20,4 min kilometr uzunluğunda asfalt

yollar çəkildi. İndiki Heydər Əliyev Sarayı (1972) və "Güllüstan" sarayı (1980) istifadəyə verildi, Yeni Əhəmadlı, Günsəli kimi böyük yaşayış massivləri, həmçinin mikrorayonlar salındı.

Azərbaycanın geləcəkdə etibarlı olmaya olası üçün tohsil xüsusi diqqət ayıran dövlət başçısı bu sahəde inqilabi yeniliklər etdi. 1969-1982-ci illərdə 770-qədər məktəbinə istifadəyə verildi. Respublikada ali məktəblərinin sayı 12-dən 17-ye, burada tohsil alan tələbələrin sayı isə 70 minən 100 minə qatıldı.

Həmin dövrə ciddi maneolər baxmayıraq, milli herbi kadrların etibarlılaşdırılması məqsədilə 1971-ci ilde Comşid Naxçıvanski adına ixtisaslaşdırılmış məktəb toxş olundu. Ulu Öndər həmin dövrədə azərbaycanlı gəncələrin Bakı Ali Birlişmiş Koman-danlı (indiki Heydər Əliyev adına Hərbi Institut) və Bakı Alı Hərbi Də-nizçilik məktəblərinə, eləcə SSRİ-nin digər hərbi məktəblərinə güzöstürlər sənətə qəbul edilməsinə nail oldu. Comşid Naxçıvanski adına Hərbi Li-səyədə və digər hərbi məktəblərinə qətiyyətli təsdiq olundu. Amma ömrünün qalan hissəsinə də xalqına başqıtlamağa razi olan Ümummilli Lider heç vaxt belə bir vəziyyətdə xalqını darda qoyma bilmedi.

Bələ bir dövrə yənə də xalqın dadına, dövlətin köməyinə Heydər Əliyev yetişti. Əminliklə deyə bilirki, bəlkə de həmin zamanda Ulu Öndər bu addımı atmasayı, bu gün Azərbaycan müstəqilliyini itirmiş, eynən Ermənistan kimi hansıa dö-lətin vassali, buyruq qulü kimi atı-tarixini yaşayırdu. Amma ömrünün qalan hissəsinə də xalqına başqıtlamağa razi olan Ümummilli Lider heç vaxt belə bir vəziyyətdə xalqını darda qoyma bilmedi.

Bələdliklə, 1970-ci illərin sonunda Azərbaycan sosial-iqtisadi inkişaf soviyyəsinə görə ittiqəqin on qabaqcıl respublikaları sırasına çıxdı. Ulu Öndər həmin dövrədə azərbaycanlı gəncələrin Bakı Ali Birlişmiş Koman-danlı (indiki Heydər Əliyev adına Hərbi Institut) və Bakı Alı Hərbi Də-nizçilik məktəblərinə, eləcə SSRİ-nin digər hərbi məktəblərinə güzöstürlər sənətə qəbul edilməsinə nail oldu. Comşid Naxçıvanski adına Hərbi Li-səyədə və digər hərbi məktəblərinə qətiyyətli təsdiq olundu. Bələdliklə, 1970-ci illərin sonunda Azərbaycan sosial-iqtisadi inkişaf soviyyəsinə görə ittiqəqin on qabaqcıl respublikaları sırasına çıxdı. Ulu Öndər həmin dövrədə azərbaycanlı gəncələrin Bakı Ali Birlişmiş Koman-danlı (indiki Heydər Əliyev adına Hərbi Institut) və Bakı Alı Hərbi Də-nizçilik məktəblərinə, eləcə SSRİ-nin digər hərbi məktəblərinə güzöstürlər sənətə qəbul edilməsinə nail oldu. Comşid Naxçıvanski adına Hərbi Li-səyədə və digər hərbi məktəblərinə qətiyyətli təsdiq olundu. Bələdliklə, 1970-ci illərin sonunda Azərbaycan sosial-iqtisadi inkişaf soviyyəsinə görə ittiqəqin on qabaqcıl respublikaları sırasına çıxdı. Ulu Öndər həmin dövrədə azərbaycanlı gəncələrin Bakı Ali Birlişmiş Koman-danlı (indiki Heydər Əliyev adına Hərbi Institut) və Bakı Alı Hərbi Də-nizçilik məktəblərinə, eləcə SSRİ-nin digər hərbi məktəblərinə güzöstürlər sənətə qəbul edilməsinə nail oldu. Comşid Naxçıvanski adına Hərbi Li-səyədə və digər hərbi məktəblərinə qətiyyətli təsdiq olundu. Bələdliklə, 1970-ci illərin sonunda Azərbaycan sosial-iqtisadi inkişaf soviyyəsinə görə ittiqəqin on qabaqcıl respublikaları sırasına çıxdı. Ulu Öndər həmin dövrədə azərbaycanlı gəncələrin Bakı Ali Birlişmiş Koman-danlı (indiki Heydər Əliyev adına Hərbi Institut) və Bakı Alı Hərbi Də-nizçilik məktəblərinə, eləcə SSRİ-nin digər hərbi məktəblərinə güzöstürlər sənətə qəbul edilməsinə nail oldu. Comşid Naxçıvanski adına Hərbi Li-səyədə və digər hərbi məktəblərinə qətiyyətli təsdiq olundu. Bələdliklə, 1970-ci illərin sonunda Azərbaycan sosial-iqtisadi inkişaf soviyyəsinə görə ittiqəqin on qabaqcıl respublikaları sırasına çıxdı. Ulu Öndər həmin dövrədə azərbaycanlı gəncələrin Bakı Ali Birlişmiş Koman-danlı (indiki Heydər Əliyev adına Hərbi Institut) və Bakı Alı Hərbi Də-nizçilik məktəblərinə, eləcə SSRİ-nin digər hərbi məktəblərinə güzöstürlər sənətə qəbul edilməsinə nail oldu. Comşid Naxçıvanski adına Hərbi Li-səyədə və digər hərbi məktəblərinə qətiyyətli təsdiq olundu. Bələdliklə, 1970-ci illərin sonunda Azərbaycan sosial-iqtisadi inkişaf soviyyəsinə görə ittiqəqin on qabaqcıl respublikaları sırasına çıxdı. Ulu Öndər həmin dövrədə azərbaycanlı gəncələrin Bakı Ali Birlişmiş Koman-danlı (indiki Heydər Əliyev adına Hərbi Institut) və Bakı Alı Hərbi Də-nizçilik məktəblərinə, eləcə SSRİ-nin digər hərbi məktəblərinə güzöstürlər sənətə qəbul edilməsinə nail oldu. Comşid Naxçıvanski adına Hərbi Li-səyədə və digər hərbi məktəblərinə qətiyyətli təsdiq olundu. Bələdliklə, 1970-ci illərin sonunda Azərbaycan sosial-iqtisadi inkişaf soviyyəsinə görə ittiqəqin on qabaqcıl respublikaları sırasına çıxdı. Ulu Öndər həmin dövrədə azərbaycanlı gəncələrin Bakı Ali Birlişmiş Koman-danlı (indiki Heydər Əliyev adına Hərbi Institut) və Bakı Alı Hərbi Də-nizçilik məktəblərinə, eləcə SSRİ-nin digər hərbi məktəblərinə güzöstürlər sənətə qəbul edilməsinə nail oldu. Comşid Naxçıvanski adına Hərbi Li-səyədə və digər hərbi məktəblərinə qətiyyətli təsdiq olundu. Bələdliklə, 1970-ci illərin sonunda Azərbaycan sosial-iqtisadi inkişaf soviyyəsinə görə ittiqəqin on qabaqcıl respublikaları sırasına çıxdı. Ulu Öndər həmin dövrədə azərbaycanlı gəncələrin Bakı Ali Birlişmiş Koman-danlı (indiki Heydər Əliyev adına Hərbi Institut) və Bakı Alı Hərbi Də-nizçilik məktəblərinə, eləcə SSRİ-nin digər hərbi məktəblərinə güzöstürlər sənətə qəbul edilməsinə nail oldu. Comşid Naxçıvanski adına Hərbi Li-səyədə və digər hərbi məktəblərinə qətiyyətli təsdiq olundu. Bələdliklə, 1970-ci illərin sonunda Azərbaycan sosial-iqtisadi inkişaf soviyyəsinə görə ittiqəqin on qabaqcıl respublikaları sırasına çıxdı. Ulu Öndər həmin dövrədə azərbaycanlı gəncələrin Bakı Ali Birlişmiş Koman-danlı (indiki Heydər Əliyev adına Hərbi Institut) və Bakı Alı Hərbi Də-nizçilik məktəblərinə, eləcə SSRİ-nin digər hərbi məktəblərinə güzöstürlər sənətə qəbul edilməsinə nail oldu. Comşid Naxçıvanski adına Hərbi Li-səyədə və digər hərbi məktəblərinə qətiyyətli təsdiq olundu. Bələdliklə, 1970-ci illərin sonunda Azərbaycan sosial-iqtisadi inkişaf soviyyəsinə görə ittiqəqin on qabaqcıl respublikaları sırasına çıxdı. Ulu Öndər həmin dövrədə azərbaycanlı gəncələrin Bakı Ali Birlişmiş Koman-danlı (indiki Heydər Əliyev adına Hərbi Institut) və Bakı Alı Hərbi Də-nizçilik məktəblərinə, eləcə SSRİ-nin digər hərbi məktəblərinə güzöstürlər sənətə qəbul edilməsinə nail oldu. Comşid Naxçıvanski adına Hərbi Li-səyədə və digər hərbi məktəblərinə qətiyyətli təsdiq olundu. Bələdliklə, 1970-ci illərin sonunda Azərbaycan sosial-iqtisadi inkişaf soviyyəsinə görə ittiqəqin on qabaqcıl respublikaları sırasına çıxdı. Ulu Öndər həmin dövrədə azərbaycanlı gəncələrin Bakı Ali Birlişmiş Koman-danlı (indiki Heydər Əliyev adına Hərbi Institut) və Bakı Alı Hərbi Də-nizçilik məktəblərinə, eləcə SSRİ-nin digər hərbi məktəblərinə güzöstürlər sənətə qəbul edilməsinə nail oldu. Comşid Naxçıvanski adına Hərbi Li-səyədə və digər hərbi məktəblərinə qətiyyətli təsdiq olundu. Bələd